

# ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

ÇUBUK CUMHURİYET SAVCILIĞI'NA  
Gönderilmek Üzere  
NÖBETÇİ CUMHURİYET SAVCILIĞI'NA  
ANKARA

**SİKAYETÇİ** : ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI  
Adliye Sarayı B Blok 5. Kat Sıhhiye/ANKARA

**SÜPHELİLER** : Güneş Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Turgay Güler, linç girişiminde bulunmak isteyenler ve azmettiriciler ile eylemlere bizzat katıldığı tespit edilenler (tespitinin savcılıkça yapılması talep edilmektedir.)

**SUC** : 5237 sayılı TCK'nın 77. maddesinde düzenlenen "İnsanlığa karşı suç" ve TCK'nın 216. maddesinde düzenlenen "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik" ile savcılıkça resen tespit edilecek diğer suçlar.

**SUC TARİHİ** : 21.04.2019

**ACIKLAMALAR** :

1- Hakkari'de şehit düşen er Yener Kırıkçı'nın, Ankara Çubuk İlçesi Akkuzulu mahallesindeki cenaze törenine katılan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve beraberindekiler toplanan kalabalık tarafından yuhalanmış, saldırıya uğramış, darp edilmiş çıkan arbedede yakındaki bir eve sığınmak zorunda kalmıştır.

2- Ana muhalefet partisi liderini linç etmek isteyen kalabalık, istediğini elde edemeyince Kılıçdaroğlu'nun sığındığı evin etrafında toplanarak bu kez taşlarla eve saldırmıştır. "PKK dışarı", "hainler dışarı" sloganları ile Kılıçdaroğlu'nun dışarı çıkmasını sağlamaya çalışmışlar, hatta bulunduğu evin yakılması için haykırmışlardır. Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı'nın aracının camları taşlanarak linç girişimi devam etmiştir.

3- Olay, şehit cenazesi üzerinden yapılan kirli bir propaganda ve linç çağrısıdır. Anlık bir olay ya da tesadüf değildir, planlıdır. Yaşananlar, insanlığa karşı suç teşkil etmektedir. Konuya ilişkin yazılı ve görsel medyada paylaşılan bir çok haber olayın planlı olduğunu açıkça göstermektedir.

<https://www.yenicaggazetesi.com.tr/kilicdarogluna-saldiranlar-disaridan-geldi-6652v.htm> ve <https://www.haberturk.com/video/haber/izle/ankaranin-cubuk-ilcesinde-yasanan-olaylari-koyluler-anlatti/627526> haber linklerinde, olayın yaşandığı köy/mahalle sakinlerinin, saldırıyı gerçekleştirenlerin o yerleşim yerine ait olmadığı ve dışarıdan gelen yabancılar olduğu açıkça ifade edilmektedir.

4- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 77. Maddesinde insanlığa karşı suçlar, belirtilen fiillerin siyasal, felsefi, irki veya dini sâiklerle, toplumun bir kesimine karşı, plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi olarak tanımlanmıştır.

Türk Ceza Kanunu'nun 77. Maddesinde düzenlenen insanlığa karşı suçlar, Milletlerarası Nürnberg Mahkemesi Statüsü'nün 6 (c) maddesinden esinlenerek kaleme alınmıştır, Madde metni şöyledir:

Adliye Sarayı B Blok Kat:5 06251 Sıhhiye/Ankara Tel: 416 72 00 Faks:(0312) 309 22 37

Web: <http://www.ankarabarusu.org.tr> e-mail: [ankarabarusu@ankarabarusu.org.tr](mailto:ankarabarusu@ankarabarusu.org.tr)

# ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

## “İnsanlığa karşı suçlar

**Madde 77-** (1) Aşağıdaki fiillerin, siyasal, felsefi, ırki veya dini saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi, insanlığa karşı suç oluşturur:

- a) Kasten öldürme.
- b) Kasten yaralama.
- c) İşkence, eziyet veya köleleştirme.
- d) Kişi hürriyetinden yoksun kılma.
- e) Bilimsel deneylere tabi kılma.
- f) Cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı.
- g) Zorla hamile bırakma.
- h) Zorla fuhşa sevk etme.

(2) Birinci fıkranın (a) bendindeki fiilin işlenmesi halinde, fail hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis **cezasına**; diğer bentlerde tanımlanan fiillerin işlenmesi halinde ise, sekiz yıldan az olmamak üzere hapis **cezasına** hükmolunur. Ancak, birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında işlenen kasten öldürme ve kasten yaralama suçları açısından, belirlenen mağdur sayısınınca gerçek içtima hükümleri uygulanır.

(3) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

(4) Bu suçlardan dolayı zamanaşımı işlemez.”

Suçun maddi unsurlarından failine bakıldığında, herkesin suçun faili olmasının mümkün olduğu görülmektedir. Mağdur bakımında, UCM statüsü 7. Maddesine göre insanlığa karşı suçlar, muharip statüsü bulunmayan bütün sivil nüfusu kaplar. Hareket unsuru bakımından ise suçun hareket unsuru, maddenin birinci fıkrası birinci cümlesinde belirtilen Saiklerle madde metninde sayılan fiillerden birinin işlenmesidir.

Suçun manevi unsuru ise kasttir.

Korunan hukuki değer de kişilerin yaşam hakkı, vücut bütünlüğü, kişisel hürriyet hakkı, cinsel dokunulmazlık ve onurun korunması özel olarak; ortak insanlık değerlerinin korunması ise genel olarak suçun hukuki konusunu oluşturmaktadır.

İnsanlığa karşı suçların herhangi bir sivil topluluğa karşı işlenmesi yeterlidir. Ceza Kanunumuza göre insanlığa karşı suçun oluşabilmesi için, sayılan eylemlerin siyasal, felsefi, ırksal veya dini sebeplerle gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Somut olayda siyasal sebep bulunmaktadır.

Gerçekleşen olayda;

- siyasal saik bulunmaktadır.
- toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda hareket edilmiştir.
- Olay sonuç almaya yöneliktir.

Somut olayda amaçlanan sonuç gerçekleştirilememiş olsa da, söz konusu suçun planlamasına yardım edenler, planlayanlar ile planlı bu eyleme katılanlar iştirak halinde sorumludur.

**5-** Çubuk ilçesi Akkuzulu Mahallesi, 21.04.2019 günü yaşananların planlı ve sistematik olduğunun bir diğer kanıtı da, Güneş Gazetesi'nin “mutlu musun Ekrem” manşetidir. Bu başlık, kışkırtıcı yayın yapan gazete ve basında, olayın ne kadar planlı ve beklenen bir durum olduğunu, ne kadar sistematik olduğunu gözler önüne sermektedir.

# ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

Yine, Milli Savunma Bakanı tarafından “o evi yakın” diye bağıranlara yönelik olarak “değerli arkadaşlarım, şu ana kadar mesajlarınızı verdiniz, tepkilerinizi gösterdiniz” şeklinde seslenilmesi, yaşananların sürpriz olmaması gerektiğinin kanıtıdır.

**6-** Türk Ceza Kanunu’nun 216. Maddesinde “halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve aşağılama” suçu düzenlenmiştir. Buna göre,

## “Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama

**Madde 216-** (1) Halkın sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge bakımından farklı özelliklere sahip bir kesimini, diğer bir kesimi aleyhine kin ve düşmanlığa alenen tahrik eden kimse, bu nedenle kamu güvenliği açısından açık ve yakın bir tehlikenin ortaya çıkması halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis **cezası** ile **cezalandırılır**.

(2) Halkın bir kesimini, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep, cinsiyet veya bölge farklılığına dayanarak alenen aşağılayan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis **cezası** ile **cezalandırılır**.

(3) Halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılayan kişi, fiilin kamu barışını bozmaya elverişli olması halinde, altı aydan bir yıla kadar hapis **cezası** ile **cezalandırılır**.”

Suç duyurusuna konu olayda, Türkiye Cumhuriyeti’nin Ana Muhalefet Partisi lideri Kemal Kılıçdaroğlu ve beraberindekiler, etraftaki belli suç odaklarınca hedef gösterilmiştir. Böylece kalabalık tarafından “hain ve PKK’lı” ilan edilerek, linç edilmek istenmiştir. Ana muhalefet partisi lideri, kamu güvenliği açısından açık ve yakın tehlike ile karşı karşıya gelmiştir.

Farklı yerlerde yapılan değişik söylemlerle, insanların algısını kutuplaşma yaratmaya iten, kendinden olmayanı ötekileştiren bu zihniyetin ortak ürünü olan bu tezahür, linç girişiminin mayasıdır. Toplumda inşa edilmeye çalışılan bu gerilime sebep olanlar kanunlar önünde hesap vermelidir.

Bu bağlamda, olay görüntüleri incelenerek, eyleme bizzat katıldığı tespit edilenlerin belirlenmesi, ve 5271 Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 100. Maddesinin 3. Fıkrasında düzenlenen katalog suç kapsamında tutuklanması gerekmektedir.

**7-** AİHM, sözleşmenin 1. maddesinde yer alan devletlerin genel sorumluluk halini 3. madde yorumunda kullanmakta, etkili bir soruşturmanın yapılması ve suçluların cezalandırılması hususlarını özellikle dikkate almaktadır.

*“Karakaş, AİHM ve Karşı Oylarında Türkiye, s. 141.; Mahkeme, 28 Ekim 1998 tarihli Assenov/ Bulgaristan kararında, devletin sadece sözleşmenin 13. maddesine göre değil, 3. maddesine göre de işkence iddialarını soruşturmakla yükümlü olduğu sonucuna varmıştır. Bu davada, polis tarafından tutuklanan genç bir Roman, dayak yediğine ilişkin tıbbi veriler sunmuştur, ancak varolan kanıtlara dayanarak gencin babası mı, yoksa polis tarafından mı dövüldüğünü değerlendirmek mümkün değildir. Mahkeme “Bay Assenov’u muayene eden doktorun saptadığı çürüklerin, ister polis, ister babası tarafından yapılmış olsun, 3. madde kapsamına giren kötü muameleye denk gelecek ağırlıkta olduğuna hükmetmiştir. 3. maddenin ihlal edildiği görüşünde olmayan komisyonun aksine, mahkeme, o noktada da durmamıştır. Daha da ileri giderek bulguların, “yaralanmalara polisin sebep olduğuna ilişkin gerçekçi bir şüphe yarattığı” görüşünü de belirtmiştir. Sonuç olarak mahkeme şöyle hükmetmiştir: “Bir kişinin, sözleşmenin 3. maddesinin ve yasaların ihlal edilerek, polis veya devletin diğer yetkilileri tarafından ciddi bir biçimde kötü muamele gördüğü iddiasını dile getirmesi durumunda sözleşmenin 3. maddesi, Sözleşmenin 1. maddesinde dile getirilen “[devletlerin] kendi yargı alanlarında bulunan herkese, sözleşmede yer alan hak ve özgürlükleri sağlaması” gerektiğini belirten ibare ile birlikte okunduğunda, 3. maddenin etkin resmi bir soruşturma yapılmasını gerektirdiği anlaşılır. Bu görev, sorumluların belirlenmesi ve cezalandırılmasına yol açacak düzeyde olmalıdır. Bu*

# ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

*yapılmazsa, işkence ve insanlık dıŐı ve aŐaĐılayıcı muamelenin veya cezanın hukuken yasaklanmış olması, temelde çok önemli olmasına rağmen pratikte etkisiz kalacak ve kimi durumlarda, devlet görevlilerinin zımnen cezadan muaf kalarak, kendi denetimleri altındaki kişilerin haklarını çiğnemesi mümkün olacaktır.” Mahkeme bu davayla ilk kez tek başına kötü muamelenin yapılmış olmasından değil, kötü muamele iddiaları üstüne etkin bir resmi soruşturmanın yapılmamıŐ olmasından dolayı 3. maddenin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.” Ergül, Ergin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Uygulaması, Yargı Yayınları, Ankara, 2003, s. 115.*

Şehit cenazelerini kullanarak, propaganda yaparak Kemal Kılıçdaroğlu ve yanındakileri linç etmeyi amaçlayanlar ve bu olayın arkasındakiler ve azmettiriciler hakkında, saldırının siyasi sebeplerle ve sistematik olması, bir politikaya dayanması ve toplumun büyük bir kesimini temsil eden ana muhalefet partisi liderine yönelmiŐ olması nedeniyle TCK'nın 77. ve 216. Maddeleri çerçevesinde ve yukarıda alıntılanan AİHM kararı doğrultusunda, iŐ bu suç duyurusunda bulunmak zorunlu olmuŐtur.

**SONUÇ VE İSTEM** : Yukarıda açıklanan nedenler ve re'sen tespit olunacak nedenlerle; suç iŐleyen őüphelilerin eylemine uygun TCK'nın 77 ve 216. Maddelerini ihlal etmeleri nedeniyle gerekli soruşturmanın yapılarak, őüpheliler hakkında kamu davası açılmasına ve eyleme bizzat katıldığı tespit edilenlerin belirlenerek 5271 Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100. Maddesinin 3. Fıkrasında düzenlenen katalog suç kapsamında tutuklanmalarına karar verilmesini saygılarımızla arz ve talep ederiz.24.04.2019